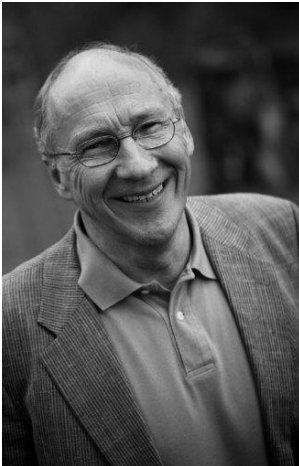

KULTURSKOLEDAGENE 2019

Scandic Hell, Stjørdal 28.-29. november

DAG 1 - PLENUMSFOREDRA

Åpningsforedrag «En lærer påvirker evigheten» v/ Inge Eidsvåg

- Hva er en god lærer - og hva kan læregjerningen bety for elever og samfunn? Med eksempler fra norsk historie og fra eget lærerliv vil Inge Eidsvåg begrunne påstanden om at “en lærer påvirker evigheten”. Etter mer enn 30 år i skolen har Inge Eidsvåg samlet noen av sine tanker om hva læreryrket handler om - og forutsetningene for å kunne utøve det på en god måte.

Inge Eidsvåg er lektor og forfatter, født på Hitra i 1947. Han er utdannet ved Universitet i Trondheim. Han har arbeidet som lærer i grunnskolen og gymnaset. I perioden 1986–98 var han rektor ved Nansenskolen på Lillehammer, hvor han både tidligere og etter har arbeidet som lektor.

Eidsvågs tekster ligger ofte i grenselandet mellom essay, kåseri og memoarer. Han har gjennom en mannsalder vært en flittig brukt kåsør i NRK radio. I 1992 fikk Eidsvåg Brobyggerprisen for sitt arbeid med å skape forståelse mellom mennesker med ulike religioner og livssyn, og i 2017 fikk Inge Eidsvåg Kongens fortjenstmedalje for sitt “mangeårige arbeid for å fremme humanistiske verdier og dialog mellom mennesker med ulik etnisitet, religion og livssyn”.

Foredrag: «Deltagende kunstmøter - undervisning som griper» v/Morten Krogstad Strand og Audun Mollan Kristoffersen

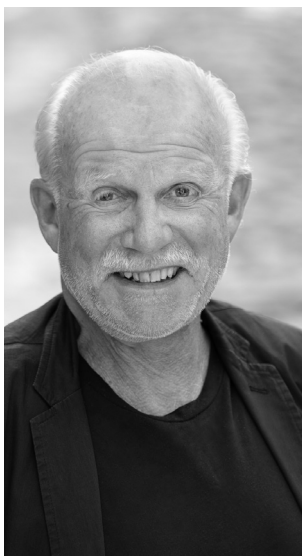
Deltakende kunstmøter i denne sammenhengen refererer til når barn og unge blir invitert til å være med på en prosess sammen med kunstnere eller kunstfaglærere, der “rett svar” ikke er gitt på forhånd, men skapes gjennom aktiv deltakelse fra alle involverte. Det å bli invitert til slike prosesser, når vi føler at vi blir lyttet til og at vår stemme spiller en rolle, gjør noe med oss, og får oss til å føle oss som en betydningsfull del av et felleskap. Vi vil hevde at å legge til rette for dette på ulike arenaer, og ikke minst i skolen, kanskje er viktigere enn noen gang. Bl.a. som en motvekt til utenforskap og isolasjon. Derfor tittelen «Deltakende kunstmøter - undervisning som griper». Vi ønsker å dele erfaringer vi har fra skolen som fagpersoner, som kunstnere og som bindeledd mellom kunstnere og grunnskolen.

Morten Krogstad Strand er rektor ved Kattem skole i Trondheim, der det blant annet er etablert et spennende kulturdagsamarbeid med kulturskolen. Han er også gitarist og musikkprodusent, og universitetslektor ved Institutt for lærerutdanning ved NTNU, der han jobber med videreutdanningsemner innen skoleledelse.

Audun Mollan Kristoffersen er lærer, spesialpedagog og ph.d.-stipendiat innen inkludering og estetisk tilnærming til læring ved Huseby barneskole i Trondheim og Institutt for lærerutdanning, NTNU. Han jobber også som improvisasjons-skuespiller i pedagogiske sammenhenger, og han jobber med playbackteater der skuespillerne går i tjeneste for publikums egne fortellinger.

Foredrag: Barn og unges læring i en digitalisert tid v/Calle Dons

Vi lever i en tid hvor teknologi i stadig større grad inngår som en integrert del i våre liv, og for en del barn og unge inngår bærbar teknologi nærmest som en del av kroppen. Dette skaper både muligheter og utfordringer i forhold til læring, inkludering og danning. Videre utfordres det faglige skjønnet i forhold til vurdering av hvordan bruk av ulike teknologier, applikasjoner og kunnskapskilder kan bidra til tilpasset opplæring. Vi ser vi også tendenser til teknologisk determinisme, noe som kommer til uttrykk gjennom lokale skolemyndigheters ambisjoner om rask innføring av teknologi i skolen. Dette kombinert med pågang fra kommersielle aktører som selger teknologiløsninger, bidrar til økt press på innføringstakten av teknologisk utstyr i skolen. Målet med dette innlegget er å bidra til økt bevissthet om betydningen av faglig skjønn og praktisk klokskap i forhold til hva som kan fremme barn og unges læring i en digitalisert tid.

Calle Dons er dosent innen utdanningsledelse og pedagogikk ved NTNU. Han har lang erfaringer fra undervisning og forskning knyttet til digitaliseringens betydning for skoleutvikling, skoleledelse og lærerutdanning. Dons er faglig leder for NTNUs rektorutdanning, og underviser på masterstudiet i skoleledelse ved NTNU. Dons har ledet flere utviklingsprosjekter hvor søkelyset er rettet mot læring, kommunikasjon og kunnskapsdeling i digitale kontekster, og er i dag faglig ansvarlig for masteremnet digitalisering og ledelse, på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet.

Foredrag: Relasjonskompetanse elev - lærer v/Synnøve Hammer

I ethvert møte med et annet menneske holder vi en bit av dette menneskes liv i våre hender. (Knud E. Løgstrup, 1956).

Den viktigste enkeltfaktoren for læring er relasjonen mellom elev og lærer. Som i ledelse må læreren evne å undervise eleven med både hodet og hjertet. I relasjonspedagogikk forutsetter vi at pedagogen tar i bruk relasjonelle ferdigheter, evner og holdninger i formidling og kontakt. I dette foredraget får du mange gode tips i forhold til hvordan du kan «komme tettere på» eleven og med det også oppnå et bedre læringsresultat.

Synnøve Hammer er partner med Jan Spurkeland i Relasjonsledelse Norge og en av seks partnere i firmaet Tankearbeid. Hun er utdannet adjunkt og har etterutdanninger innen relasjonsledelse, personalledelse og endringsledelse samt coachutdanninger fra International Coaching Community og Universitetet i København. Synnøve har mange års ledererfaring fra skoleverket, Studentsamskipnaden i Trondheim og Forsvarsbygg. Hun har en genuin interesse for «å nå inn til barnet» gjennom bevisst inntoning og tilstedeværende lytting. Sideb hun var sju år har Hammer vært sanger og etter hvert dirigent i kor. I dag dirigerer hun Charlottenlund gospelkor. Hun spiller piano, gitar og trompet og mye av fritiden går med til musisering.

Foredrag: Fremtidens kulturskole v/Ingvild Aas

- Det snakkes mye om endringsledelse og lærende organisasjoner. Hva vil det si i praksis, for den enkelte av oss? Hva slags endringer kan det være snakk om?

Hos oss i Molde kulturskole er digitalisering og nye undervisningsformer i fokus. Jeg vil derfor også ta dere med inn i to prosjekt vi arbeider med i dag.

Ingvild Aas er rektor for Molde kulturskole. Aas har tidligere vært konsulent/rådgiver for Norsk kulturskoleråd Møre og Romsdal. Hun har også jobbet som leder oppvekst og kultur for Aukra kommune og som rektor ved Aukra kulturskole. Hun studerte ledelse ved Høgskolen i Innlandet samt Coaching ved BI Norwegian Business School.

DAG 1 - FAGNETTVERKSMØTER

I år arrangeres fagnettverksmøter for de estiske fag i kulturskolen. Velg fagområdet i påmeldingskjema.

DAG 2 - WAKE UP! Fargespillmetodikk v/Majken Wærdahl og Seela Wanvik

Undervisningsmetoder uavhengig av felles språk!

Seela Wanvik og Majken Wærdahl har siden oppstarten i 2011 jobbet i Fargespill Trondheim. Gjennom alle disse årene har de tillegnet seg mange erfaringer på hvordan undervise barn og unge på tross av språkbarrierer.

Hvordan kan en skape gruppefellesskap og full mestring for alle, når en ikke har et felles verbalt språk? Pedagogene vil gjennom en kort og praktisk morgenøkt vise i praksis noen av de øvelsene de bruker i sin undervisning. Undervisningen vil foregå på arabisk og finsk. Forbered deg på å forstå ingenting, men samtidig forstå alt!

Majken Wærdahl er opprinnelig danser og koreograf, men har også musikkutdannelse. Hun jobber i Trondheim kommunale kulturskole, med Fargespill og i tillegg frilans innenfor regi, musikk, dans og koreografi.

Seela Wanvik kommer fra Finland og har utdannelse som sirkulærer fra Åbo kunstakademi. Hun jobber i Trondheim kommunale kulturskole som sirkuslærer og tverrfaglig med musikk, dans og sirkus på Fargespill.

DAG 2 - FAGKURS / WORKSHOPS

Fagkurs 1 - God praksis for digital læring v/Eldar Skjørten

Før sa vi «Fremtiden er digital.» Så innså vi at «Fremtiden er nå.» Nå er slagordenes tid forbi og vi skal levere god praksis. For å få til dette er det tid for å samle trådene fra utallige forsøk, dele erfaringene vi sitter igjen med og videreutvikle disse til den beste praksis for bruk av digitale verktøy i læring. God utvikling blir til ved å kombinere det beste av det bestående med det beste av det nye, men hva er det beste av det nye? Dette skal vi bruke tre timer på å utvikle sammen ved hjelp av et styrt prosess for felles idéutvikling. På kurset forventes det at du bidrar med ideer, deltar i diskusjoner og er interessert i å reflektere over god praksis på et overordnet plan. Etterpå sitter du igjen med et sett ideer og refleksjoner som er kvalitetssikret av gruppa i fellesskap.

Eldar Skjørten er til daglig musikk lærer på Eiksmarka skole, driver musikkpedagogikk.no og er faglig leder i Skapia (nasjonal satsing på komponering med barn og unge). I 2015 ble han utnevnt til Apple Distinguished Educator, i et internasjonalt nettverk av pedagoger.

Fagkurs 2 - «Serious Fun» v/Jan Magne Førde

Samspill, rytme, lytte, improvisere, leke og bevege.

Dette er noen stikkord for Førdes verksted. Førde vil øse av sin lange erfaring med samspill på alle nivå. Hovedfokuset vil bli undervisning for aspiranter i korps. Ideer, tips og øvelser vil bli vist og diskutert. Hvordan finne gode samspillåter til ferske musikere. Hva er beste måten å lære inn musikk - gehørspill og/eller noter. Hvordan ta vare på leken i undervisningen og hvordan få musikken til å løfte, med kun uerfarne musikere i bandet.

Så det store spørsmålet. Hvordan arbeide med trommer i aspirantorkeseret uten å få panikk? - Dette blir «Serious Fun» sjø!

Alle som melder seg til dette verkstedet må ha med eget instrument.

Jan Magne Førde er frilans trompetist og komponist. Mange kjenner han fra gruppen The Brazz Brothers. Førde er professor II i musikk ved Nord universitet der han underviser på masternivå i musikk- og ensembleledelse.

Fagkurs 3 - Den digitale lærer - elev v/Ivar Aas og John Oddstein Aune

- Med iPad i sekken og mobilen i lomma.
- Hvilke digitale hjelpemidler fins og hvordan kan de brukes i musikkundervisning i kulturskolen?
- Eksempler fra Selbu kulturskole.

Vi vil ta for oss følgende tema:

- # Papirløs undervisning. Bruke iPad som lærerens arkiv og elevens spillebok.
- # I Selbu kommune har alle elevene i grunnskolen egen iPad. Litt om bakgrunn og hvilke muligheter dette gir.
- # Bruk av appen ForScore for å importere noter, lage setlister for hver elev, lage et digitalt arkiv m.m.
- # AirDrop, Sharepoint, OneDrive. Litt om ulike digitale plattformer for deling av filer, notater, lydinnspilling fra spilletimer m.m.
- # Notatfunksjonen i Speedadmin. Sende noter, lage logg fra timer, kommunikasjon med hjemmet m.m.
- # Bookcreator. Lage digital spillebok med denne appen.
- # GarageBand. Musikkapp brukt i gitar- og klasseromsundervisning ved Selbu kulturskole. Om hvordan appen kan brukes i kulturskoleundervisning. Delingsfunksjoner med elever m.m.

Ivar Aas - sangpedagog ved Selbu kulturskole og Stjørdal kulturskole. Kordirigent for Selbu kor-ensemble. Har jobbet i kulturskolen siden 1992. Har dirigert Selbu korensemble i 27 år. Mottok i 2018 Selbu kommunes kulturpris.

John Oddstein Aune - gitarlærer ved Selbu kulturskole og grunnskolelærer ved Bell skole. IT-ansvarlig ved Bell skole. Bandmusiker og frilansmusiker innenfor mange sjangre. Har jobbet i kulturskolen i 20 år.

Fagkurs 4 - Tverrfaglighet også som metode for inkludering v/ Aase-Hilde Brekke

Tverrfaglighet er nevnt en rekke ganger i rammeplanen “Mangfold og fordypning” (Norsk kulturskoleråd, 2016).

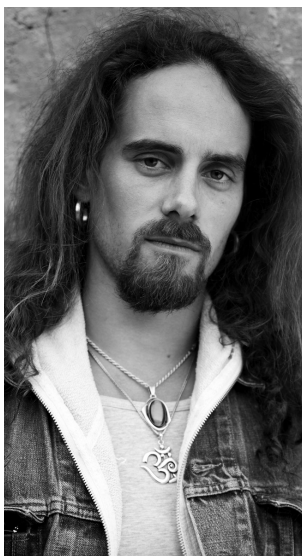
Hvordan kan vi skape noe nytt sammen ut fra ulike faglige ståsteder?

På dette verkstedet gis en kort teoretisk og metodisk innføring i performative tverrfaglig metodikk, (PTM), utviklet av Aase-Hilde Brekke, og omtalt i boken “På tvers med performancekunst” (Brekke, 2019), utgitt av Norsk kulturskoleråd. Formålet med boken er at lærere i grunnskole og kulturskole, kunstnere og kulturarbeidere skal kunne utforske tverrfaglige samarbeid for barn, unge og voksne. Boken tilbyr metoder, verktøy og eksempler som støtte i denne prosessen. Verkstedet passer for pedagoger innen alle fag i kulturskolen.

Ta med: Et fordomsfritt sinn, vilje til å dele og lære. Ta også med enten et objekt/enting, et dikt, en sang, en idé eller et tema du er opptatt av. På verkstedet tar vi utgangspunkt i det dere tar med dere og improviserer frem felles ideer. Motto: «Jo flere vi er sammen- jo gladere vi blir!»

Aase-Hilde Brekke er selvstendig forsker og jobber med en ph.d. om tverrfaglighet og livsmestring. Hun har MA i teatervitenskap og BA i religionsvitenskap. Brekke er bl.a. billedkunstner, performance- og teaterkunstner og faglitterær forfatter. Hun jobber ved Nasjonalt kompetansesenter for kultur, helse og omsorg, Nord universitet, med utviklingsarbeid innen feltet kunst, barn/unge og helse.

Fagkurs 5 - Låtskriving v/Skjalg Raaen

I fagkurset kommer Skjalg til å fokusere låtskriving, arrangering, videreutvikling av låtideer, tankene bak de kompositoriske og arrangementsmessige valgene en tar. Han ser på viktigheten av samsvar mellom tekst og melodi, tekstskrivning og alt som har med det å lage låter å gjøre – alt etter hva de som kommer på seminaret måtte finne på å spørre om. Ta gjerne med instrument, helst akustiske om mulig.

Skjalg Raaen er musiker og produsent fra Bangsund i Trøndelag, nå med base i Trondheim. Fast musiker med Åge Aleksandersen siden 2014. Har også spilt med – eller på annet vis jobbet med – Sissel Kyrkjebø, Espen Lind, Ingebjørg Bratland, Børge Pedersen, Ida Jenshus, Tone Damli, Herborg Kråkevik, MGPjr m.fl. Raaen har som musiker medvirket på over 400 innspillinger og over 70 album, og har som låtskriver bidratt med tekst, musikk og bearbeiding på et stort antall låter over et bredt sjangerspekter.

Fagkurs 6 - Dans-skap-koreografi v/Birgitte Kaufmann Olsen og Marit Lausptad Solberg

En leken og fysisk workshop der du som dansende pedagog er medskapende i prosessen fram til en ferdig koreografi.

Vi jobber med det utgangspunkt at hver enkelt har sin egen unike bevegelses-signatur uavhengig av sjanger. Dette benytter vi i arbeid med koreografi.

Workshopen består av oppvarming og gitte trinnkombinasjoner som glir over i en kreativ prosess med enkle oppgaver som løses raskt. Sammen skaper vi et lite verk.

Dansepilotene ble etablert i 2012 av Birgitte Kaufmann Olsen og Marit Laupstad Solberg. De har begge bred erfaring innen dans både som utøvere, pedagoger og koreografer. Utdanning og yrkeserfaring innen moderne dans, jazzdans, klassisk ballett, Yoga, musikal, musikkvideo og TV, samt koreografi og regi/dramaturgi. De har hatt engasjement ved bl.a. Trøndelag Teater, NRK, UKM, Drømme-stipendet, NTNU, og sist som koreografer for "Misatango" i Nidarosdomen, en urframføring med dansere, kor og orkester under Korvaka 2018, i Trondheim. De jobber begge til daglig som pedagoger ved Trøndertun Dans Forstudium. I tillegg arrangerer de nasjonale kurs for unge talenter, pedagoger og dansere.

Birgitte Kaufmann Olsen har en bachelorgrad i dans og dansepedagogikk fra Statens Balletthøgskole/KHIO og en mastergrad i kunstfagdidaktikk fra NTNU. Hun har 1 års etterutdanning i utøvende dans fra Studio Harmonique og Paris Centre de Danse i Paris, Frankrike. Studieopphold i Los Angeles, New York, Havana og København.

Marit Laupstad Solberg har sin utdanning fra The Urdang Academy of Ballet & Performing Arts i London og NTNU i Trondheim. Hun er sertifisert yogalærer (Yoga Alliance International). Etterutdanning fra bl.a KHIO og Pilates Bodywork i Stavanger, samt studieopphold i Oslo, København, New York og Jerez i Spania. Høsten 2018 fullførte hun en videreutdanning innen Mental Trening ved Olympiatoppen / NTNU, Trondheim.

Fagkurs 7 - «Regissørens funksjon og oppgaver i kulturskolen» v/Vigdis Aune

Regissørens funksjon er å styre teaterproduksjonen, lede og samordne kunstneriske og tekniske ressurser. Dette omfatter beslutninger og oppgaver knyttet til produksjonsform og medarbeidere, tekst/materiale, spillested, aktører, musikk/lys, visualitet og teknologi. Kulturskolen utgjør en særegen kontekst for å utøve regissørfunksjonen. Teaterproduksjonen under regissørens ledelse skal bidra til å innfri intensjoner i rammeplan og læringsmål i fagplan og være et læring- og utviklingsrom for elevene.

Med utgangspunkt i to manus og gjennom praktiske oppgaver undersøker vi:

- Hva er en god tekst for teaterproduksjon med barn og unge i kulturskolen?
- Hva er et godt regikonsept for teaterproduksjon med barn og unge i kulturskolen?
- Hvordan kan regissøren utvikle og utnytte deltakernes kunstneriske ressurser (kropp, stemme, visualitet/ rom, musikk/lyd)?
- Hvordan kan regissøren utnytte og utvikle egen metodekompetanse?

Etter påmelding til kurset sendes to manus ut elektronisk.

Vigdis Aune er professor i teatervitenskap ved Institutt for kunst- og medievitenskap ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet. Hun underviser blant annet i anvendt teater og prosjekt- og stedsbasert teater og hun har veiledet en rekke praktisk-teoretiske masterprosjekter. Hun har publisert blant annet “Teater med barn og unge”, en studie av barne- og ungdomsteateret ved Rogaland teater (2013) samt vært medredaktør for antologien “Teaterproduksjon. Ti produksjonsestetiske innganger” (2018).

Fagkurs 8 - Relasjonsledelse v/Synnøve Hammer

Hvordan oppnår ledere gode resultater? Jo, ved først og fremst å sette medarbeideren i fokus!

Relasjonsledelse er en nordisk ledermodell som bygger på tillit, likeverd og dialog. Ved å «gå fra posisjon til relasjon» oppnår du som leder et likeverdig forhold mellom deg og dine medarbeidere.

Mennesker blomstrer gjennom gode dialoger, humor og kreativitet. I organisasjoner preget av relasjonsledelse har de tillitsvalgte betydningsfull innflytelse og arbeidsmiljøloven og norsk lovverk sikrer medvirkning og involvering.

På dette verkstedet får du grunnleggende teori om relasjonsledelse og du vil også få gode muligheter for aktiv refleksjon sammen med andre deltakere.

Se omtale til Synnøve Hammer under Relasjonskompetanse Lærer-Elev, side 2.

AVSLUTNINGSFORERAG

«Kulturkolelærere i fremtiden» v/Marianne Meløy

I dette foredraget vil Marianne Meløy snakke om at historier og det å uttrykke seg gjennom kunst og kultur er veldig viktig i tider som «dirrer». Hun synes vi lever i store skifter og i ei polariserte tid, og hun mener kulturlivet blir enda viktigere framover.

Marianne Meløy er skuespiller, dramatiker og skribent fra Øksnes i Nordland, nå bostatt i Trondheim. Marianne har holdt flere foredrag og kurs i Norsk kulturskoleråds regi, og fått mange gode tilbakemeldinger for sine bidrag i så måte.